

Agenția Națională pentru
Ocuparea Forței de Muncă

Raport analitic privind ocuparea forței de muncă și tendințele pieței muncii 2021

Observatorul pieței muncii

Cuprins

Capitolul I. Prezentare generală a contextului macroeconomic	2
Indicatori macroeconomici	3
Capitolul II. Piața forței de muncă (conform datelor BNS).....	4
2.1. Caracteristicile demografice ale populației	4
2.2. Piața forței de muncă conform indicatorilor ocupaționali	5
2.2.1. Populația de 15 ani și peste după participarea la activitatea economică (forța de muncă, populația ocupată și șomerii)	5
2.2.2. Populația în afara forței de muncă.....	10
2.2.3. Tinerii NEET.....	11
2.2.4. Ocuparea informală.	11
2.3. Piața forței de muncă conform datelor administrative ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).....	12
2.3.1. Analiza șomajului înregistrat.....	12
2.3.2. Șomeri plasați în câmpul muncii.	15
2.3.3. Locuri vacante	15
2.3.4. Salarii.....	18
Capitolul III. Politicile pieței muncii	18
3.1. Măsuri active ale pieței muncii.....	18
3.2. Măsuri pasive ale pieței muncii.....	19
Capitolul IV. Concluzii.	20

Capitolul I. Prezentare generală a contextului macroeconomic

Indicatori macroeconomici

Economia națională în anul 2021 s-a menținut pe o traiectorie ascendentă. În 9 luni 2021 Produsul intern brut (PIB) a însumat 174,1 miliarde lei și a înregistrat o creștere reală de 10,3% față de aceeași perioadă a anului 2020. Accelerarea creșterii consumului intern, a activității investitoriale și înviorarea activității economice sunt factorii determinanți care au favorizat această creștere. Majoritatea sectoarelor au generat influență pozitivă asupra PIB.

Sectorul industrial a crescut semnificativ în anul 2021, după declinul cauzat de criza pandemică. În 2021 volumul producției industriale s-a majorat cu 12,1% comparativ cu 2020. Creșterea sectorului industrial s-a datorat relansării, după criza pandemică, a majorității ramurilor industriei prelucrătoare (+11,4%), industriei extractive (+11,9%), precum și creșterii producției ramurii energetice (+16,1%). Principalii factori care au determinat creșterea sectorului industrial au fost: atenuarea treptată a impactului negativ al pandemiei COVID-19, relaxarea măsurilor privind activitatea economică; restabilirea cererii interne față de bunurile industriale; restabilirea parțială a cererii externe ca rezultat a ameliorării situației pandemice în țările partenere; subdezvoltarea unor ramuri industriale, prezența oligopolurilor sau monopolurilor.

După un an de secetă severă, anul 2021 a fost un an deosebit de bun pentru agricultură. Producția globală agricolă a înregistrat o creștere record de aproape 50%. Majorarea producției globale agricole a fost determinată de creșterea semnificativă a producției vegetale. Factorii de bază ce au influențat evoluția sectorului agricol în 2021 au fost: condițiile meteo mult mai favorabile comparativ cu anul precedent, când agricultura a fost afectată de una dintre cele mai severe secete; implementarea tehnologiilor performante în sector ce au susținut sectorul agricol, în 2021 creditarea sectorului fiind în creștere cu circa 6%.

Sectorul transportului a fost în creștere în 2021, după declinul generat de criza pandemică. În 2021 transportul de mărfuri a crescut cu circa 19,2%, iar transportul de pasageri - cu circa 9,5%. Totuși, dacă în sectorul transportului de mărfuri s-a reușit depășirea nivelului pre-criză, în sectorul transportului de pasageri nu au fost recuperate pierderile din timpul crizei anului 2020, numărul pasagerilor transportați fiind cu 41% mai mic, comparativ cu cel înregistrat în anul 2019.

Evoluția comerțului cu amănuntul și a comerțului cu servicii indică o îmbunătățire a cererii din partea populației. În 2021 comerțul de bunuri cu amănuntul a înregistrat o creștere de 12%, iar comerțul cu servicii de piață prestate populației – de 1,7 ori (în prețuri comparabile). A fost în creștere și volumul tranzacțiilor realizate de întreprinderi: volumul serviciilor prestate întreprinderilor a crescut cu 28,1%, iar volumul comerțului cu ridicata – cu 24,5% (în prețuri curente).

Pe fonul descreșterilor din perioada de criză din 2020, activitatea investițională a sporit în ritm moderat în 2021. Volumul investițiilor în active imobilizate a crescut cu 4,8%, însumând circa 29,6 mld. lei. Sporirea investițiilor proprii ale agenților economici orientate în tehnologii noi, mașini și utilaje, precum și creșterea investițiilor în infrastructura publică finanțate din surse externe au constituit factorii de bază care au influențat creșterea investițiilor. Investițiile publice au scăzut semnificativ (-12,4%), fiind constrânse de criza pandemică și a prețurilor. Și investițiile în sectorul construcțiilor s-au restrâns (-3,6%), fiind influențat de creșterea pronunțată a prețurilor în sector (+7,1%).

Câștigul salarial mediu lunar brut al unui salariat din economia națională a crescut. În anul 2021 valoarea acestuia a constituit 9115,9 lei și s-a majorat cu 12,4% în termeni nominali și cu 6,9%, în termeni reali față de anul 2020. În sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar a constituit 7786,6 lei, fiind în creștere cu 6,5%, iar în sectorul real – 9595 lei și s-a majorat cu 14,2%, respectiv (în termeni nominali). Mărirea **minimului de existență** pentru anul 2020 a constituit în medie pe lună pentru o persoană 2154,0 lei.

Rata șomajului (ponderea șomerilor BIM în forța de muncă) la nivel de țară în anul 2021 înregistrat valoarea de 3,2% fiind mai mică față de anul 2020.

Rata inflației anuală (decembrie 2021 față de decembrie 2020) a constituit 13,94%, față de 0,39% cu un an mai devreme. BNM a prognozat inițial o inflație medie anuală de până la 1,8% pentru 2021 și 4,4% pentru 2022. Ulterior, prognozele au fost revizuite de mai multe ori, iar la începutul lunii noiembrie au fost ajustate la 4,5% și, respectiv, 14%.

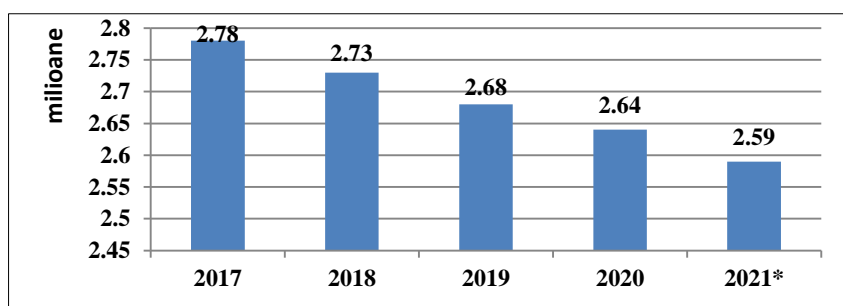
Capitolul II. Piața forței de muncă (conform datelor BNS)

2.1. Caracteristicile demografice ale populației

Conform datelor Biroului Național de Statistică (BNS), numărul preliminar al populației Republicii Moldova cu reședința obișnuită (populație rezidentă, care cuprinde persoanele care au locuit în ultimele 12 luni pe teritoriul Republicii Moldova (indiferent de absențele temporare)) la 01.01.2021, a constituit **2597,1 mii** persoane, în scădere cu 43,3 mii persoane sau cu 1,6% mai puțin față de aceeași perioadă a anului 2020 și cu cca 183 mii persoane față de 2017, ceea ce confirmă o tendință clară de diminuare a populației.

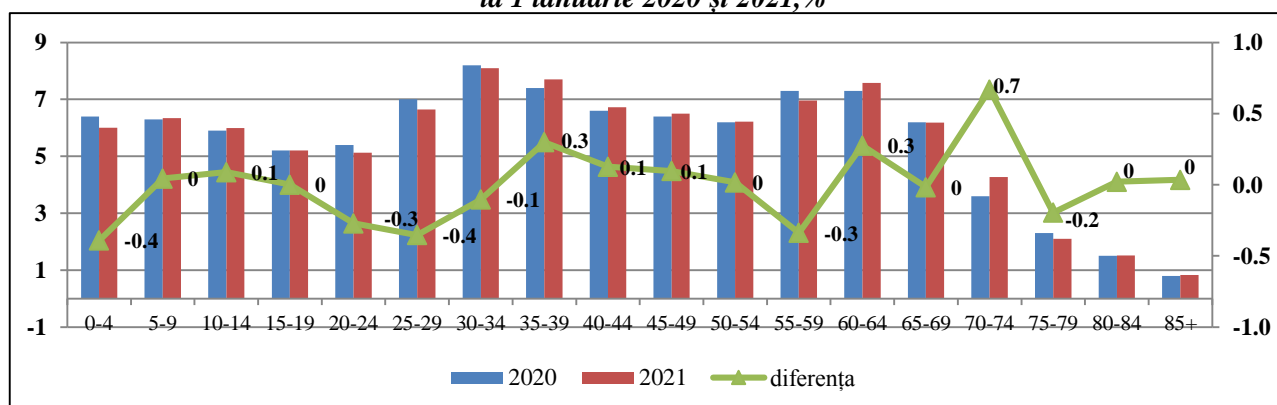
Populația feminină, la fel ca și în anii precedenți, este dominantă. Conform estimărilor, la începutul anului 2021, populația feminină a constituit 1357,2 mii persoane sau 52,3% din populația țării (51,9% la 1 ianuarie 2020). Totodată, populația masculină a reprezentat 1239,9 mii persoane sau 47,7% din populația țării (48,1% la 1 ianuarie 2020).

Fig. 2.1.1. Populația cu reședință obișnuită, la 1 ianuarie (2017-2021)¹

În structura pe grupe de vârstă a populației cu reședință obișnuită la 01.01.2021, cea mai mare pondere, de 8,1%, au avut-o persoanele din grupa de vârstă 30-34 de ani, fiind într-o ușoară scădere comparativ cu anul precedent (8,2% la începutul anului 2020), aceasta fiind urmată de grupa de vârstă 35-39 de ani cu o pondere de 7,7% sau cu 0,2 p.p. mai mare decât ponderea acestei grupe de vârstă în anul precedent (7,5% la 01.01.2020). Din grupele de vârstă tinere și mature, grupa de vârstă 20-24 ani a înregistrat ponderea cea mai mică - de 5,1% sau cu 0,3 p.p. mai puțin decât în anul precedent (Figura 2.1.2).

Fig. 2.1.2. Distribuția populației cu reședință obișnuită, pe grupe de vârstă, la 1 ianuarie 2020 și 2021, %

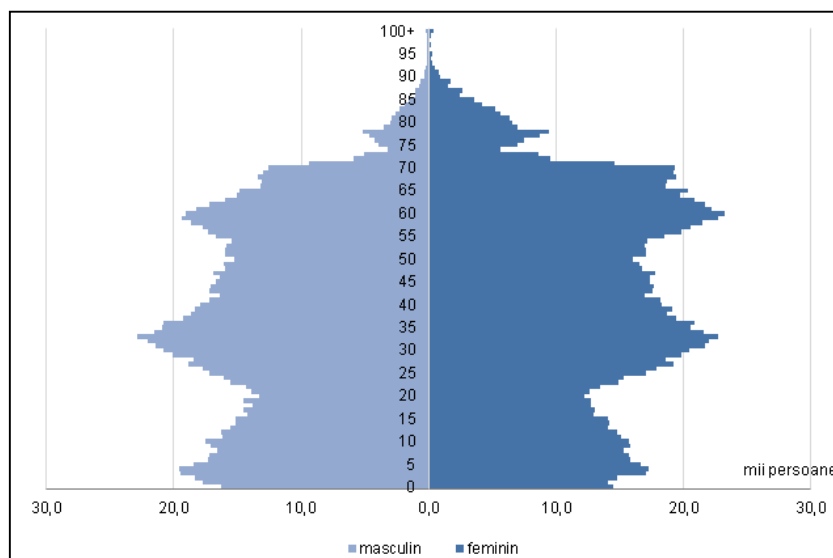

Sursa: BNS

¹ Datele cu privire la numărul populației cu reședință obișnuită în Republica Moldova pe sexe și grupe de vârstă la 1 ianuarie 2021 sunt provizorii.

Numărul estimat al populației cu reședință obișnuită în Republica Moldova la începutul anului 2020, relevă în continuare tendința de îmbătrânire a populației prin creșterea proporțiilor de adulți și vârstnici, în timp ce proporțiile de copii și adolescenți fiind în continuă scădere.

Fig. 2.1.3. Populația cu reședință obișnuită la 1 ianuarie 2021, pe vârste și sexe (date provizorii)

Sursa: BNS

Astfel, pe categorii majore de vârstă, contingentul persoanelor în vârstă aptă de muncă constituia o proporție destul de înaltă în totalul populației. La 01.01.2021 grupa de vârstă 15-64 ani constituia **1733,5 mii** persoane, sau 66,8% din populația totală, fiind într-o ușoară scădere cu 0,2 p.p. față de același moment de referință în anul 2020, când a înregistrat 67,0%. Tot în scădere, cu 2,0% față de anul precedent, este ponderea populației sub vârsta aptă de muncă (0-15 ani), aceasta constituind 19,4% din total populație (sau **505,0 mii** persoane). Totodată, populația peste vârsta aptă de muncă (57/62+ ani și peste) a înregistrat un număr de **550,1 mii** persoane, fiind în descreștere cu 2,4% față de începutul anului 2020.

Coeficientul îmbătrânirii populației este de **22,5** persoane în vârstă de 60 ani și peste la 100 locuitori, comparativ cu **21,8** în anul 2020.

2.2. Piața forței de muncă conform indicatorilor ocupaționali

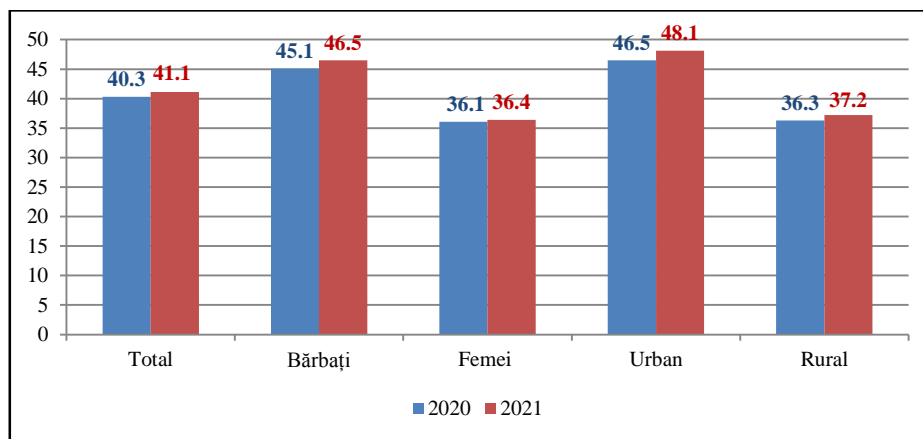
2.2.1. Populația de 15 ani și peste după participarea la activitatea economică (forța de muncă, populația ocupată și șomerii)

Participarea la forța de muncă. Conform rezultatelor Anchetei forței de muncă (AFM), în anul 2021 forța de muncă (populația activă), care include populația ocupată plus șomerii, a constituit **871,6 mii** persoane, fiind în creștere cu **0,5%** față de anul 2020 (867,3 mii).

Ponderea bărbaților (52,9%) în cadrul forței de muncă a fost mai înaltă în comparație cu cea a femeilor, (47,1%), iar ponderea persoanelor economic active din mediul rural a fost mai mare ca ponderea din mediul urban (55,0% și, respectiv, 45,0%).

Rata de participare la forța de muncă a populației de 15 ani și peste (proporția forței de muncă de 15 ani și peste în populația totală de aceeași categorie de vârstă) a constituit **41,1%**, fiind în creștere față de valoarea anului precedent (în anul 2020 – 40,3%). Acest indicator a atins valori mai înalte în rândul populației masculine **46,5%**, – în comparație cu cea feminină – **36,4%**. Ratele de activitate pe medii au înregistrat următoarele valori: **47,1%** în mediul urban și **37,2%** în mediul rural. În categoria de vârstă 15-29 ani acest indicator a avut valoarea 30,6%, iar în categoria 15-64 ani – 49,1%. Valoarea acestui indicator pentru populația în vârstă de muncă conform legislației naționale (16-58 ani pentru femei și 16-62 ani pentru bărbați) a fost de **52,2%**.

Fig. 2.2.1.1. Rata de participare la forța de muncă pe sexe și medii, anii 2019 și 2020, %

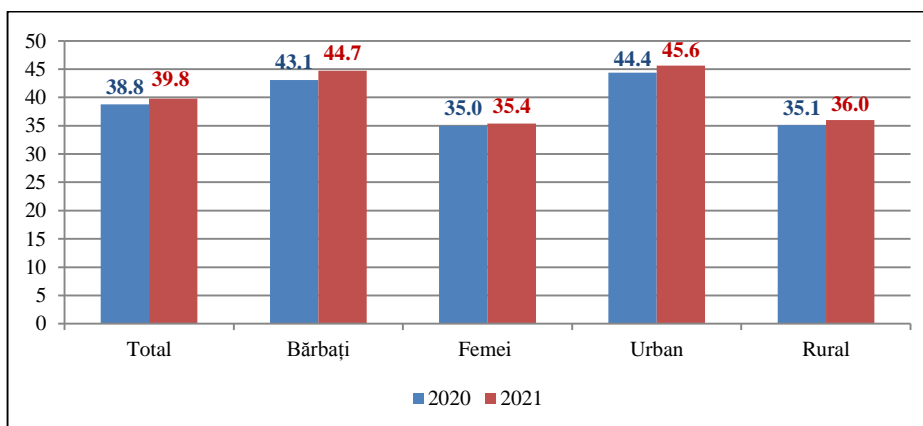

Sursa: BNS

Populația ocupată pentru anul 2021 a constituit **843,4 mii** persoane, înregistrând o ușoară creștere comparativ cu anul precedent 9,2 mii persoane sau mai mult cu 1,1%. Ca și în cazul populației economic active, ponderea bărbaților este mai mare față de cea a femeilor (52,5% bărbați și 47,5% femei), iar ponderea persoanelor ocupate din mediul rural a fost mai mare (55,0%) față de cea a persoanelor ocupate din mediul urban (45,0%).

Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția persoanelor ocupate în vârstă de 15 ani și peste față de populația totală din aceeași categorie de vârstă) a fost de **39,8%**, fiind la fel în creștere față de nivelul anului precedent (38,8% în 2020). Rata de ocupare a bărbaților (44,7%) a fost mai înaltă în comparație cu cea a femeilor (35,4%). În distribuția pe medii de reședință acest indicator a avut valoarea de 45,6% în mediul urban și 36,0% în mediul rural. Rata de ocupare a populației în vârstă de muncă 15-64 ani a fost de 47,5%, iar în categoria de vârstă 15-29 ani acest indicator a înregistrat valoarea de 28,9% (Figura 2.2.1.2).

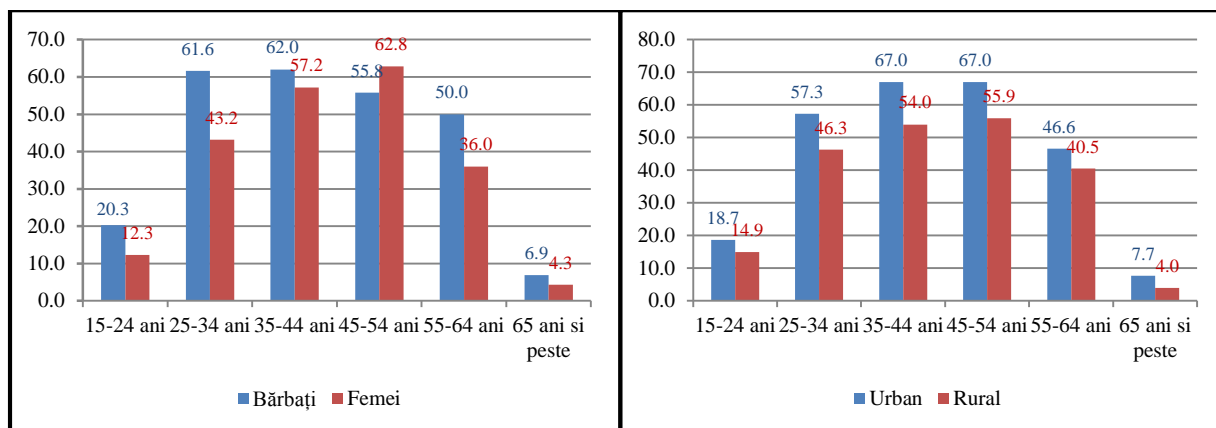
Fig. 2.2.1.2. Rata de ocupare pe sexe și medii, anii 2020 și 2021, %

Sursa: BNS

Analiza ratelor de ocupare pe grupe de vârstă evidențiază cele mai mari discrepanțe la persoanele cu vârsta de 25-34 ani atât pe sexe (cu 18,4 p.p. discrepanță mai mare pentru bărbați), cât și pe medii de reședință (cu 11,0 p.p. mai mare pentru mediul urban). În aspect de gen, diferențe mari sunt înregistrate și la grupa de vârstă 55-64 ani (cu 14,0 p.p. mai mare pentru bărbați), iar după medii de reședință și la grupa de vârstă 35-44 ani (cu 13,0 p.p. mai mari pentru urban). O rată de ocupare mai mare la femeii față de bărbați se înregistrează doar la persoanele cu vârsta de 45-54 ani (cu 7,0 p.p.) (Figura 2.2.1.3).

Fig. 2.2.1.3. Rata de ocupare pe sexe și medii, 2021, %

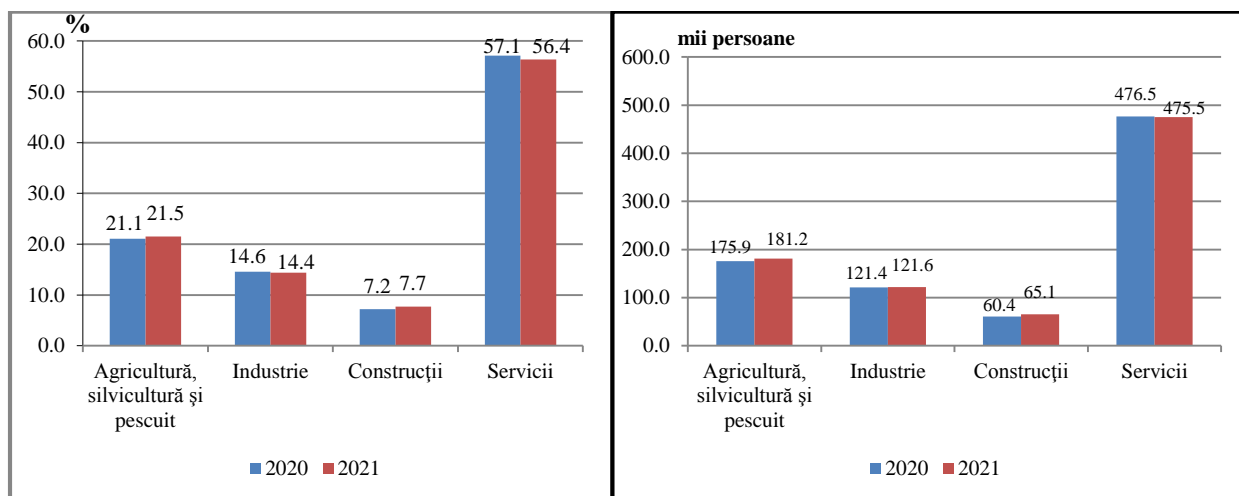

Sursa: BNS

Din distribuția pe **activități economice** se observă, că în sectorul agricol au activat 21,5% sau **181,2** mii persoane, fiind în descreștere cu **5,3 mii** persoane comparativ cu anul 2020 (175,9 mii și respectiv 21,0%).

În activitățile non-agricole au fost ocupate **662,3 mii** persoane, fiind în descreștere cu 0,6% față de anul 2020 (658,3 mii). Ponderea persoanelor ocupate în *Industrie* a constituit - **14,4%** (în anul 2020 – 14,6%), inclusiv în *Industria prelucrătoare* 11,9%, în 2020 – 11,7%), iar în *Construcții* - **7,7%** (în 2020 - 7,2%). Numărul persoanelor ocupate în *Industrie* a fost de **121,6 mii**, fiind practic la nivelul anului trecut 121,4 mii, iar în *Construcții* a constituit **65,1 mii**, crescând cu 7,8% față de anul 2020 (60,4 mii). În sectorul *Servicii* au activat **475,5 mii** sau 56,4% din totalul persoanelor ocupate, numărul acestora fiind la nivelul anului 2020 (476,5 mii sau 57,1% din totalul persoanelor ocupate în anul 2020) (Figura 2.2.1.4).

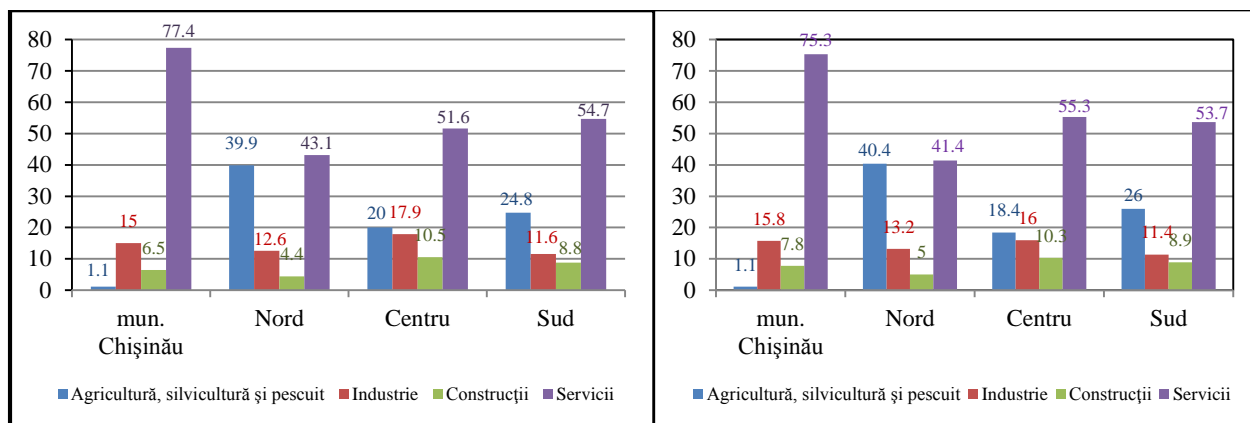
Fig. 2.2.1.4. Distribuția populației ocupate după activități economice, anii 2020 și 2021

Sursa: BNS

Activitățile economice, unde ponderea femeilor este predominantă sunt: *Comerț cu ridicata și cu amănuntul; Activități de cazare și alimentație publică, Administrație publică și apărare, Învățământ, Sănătate și asistență socială*. Dintre toate activitățile non-agricole, sectorul *Servicii* înregistrează cele mai înalte discrepante în populația ocupată în aspect de gen (cu 20,4 p.p. mai mare pentru femeile ocupate) și pe medii de reședință (cu 32,8 p.p. mai mare pentru populația ocupată din mediul urban) (Figura 2.2.1.5).

Fig. 2.2.1.5. Distribuția populației ocupate pe regiuni statistice și după activități economice, 2020,2021%

Sursa: BNS

În aspect teritorial, **28,3%** din populația ocupată activează în municipiul Chișinău. La o diferență relativ mică, de **31,1%** din total ocupare, se situează regiunea de Nord, urmată de regiunea Centru cu **26,0%** și regiunea Sud, respectiv, cu **14,6%**.

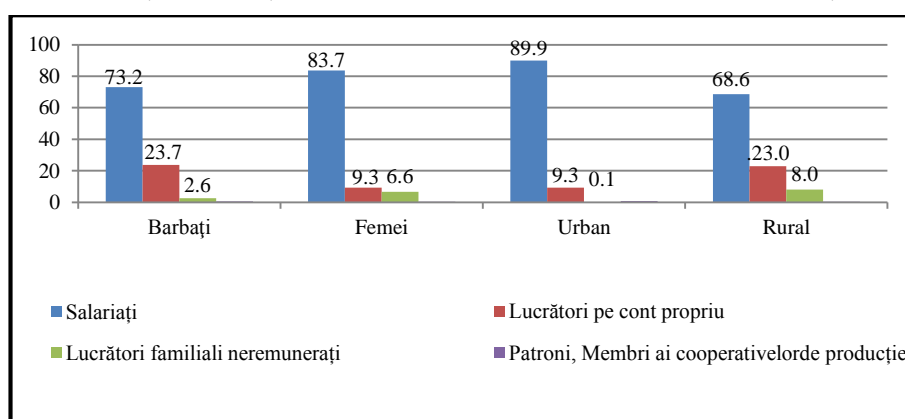
Analiza repartizării ocupării după activitățile economice relevă faptul că sectorul *Servicii* predomină în toate regiunile statistice, înregistrând valori cuprinse între 41% și 75%, *Industrie* și *Construcții* predomină în regiunea Centru (16,0% *Industrie* și, respectiv, 10,3% *Construcții*) și sectorul *Agricultură – în regiunea Nord* (40,0%) (Figura 2.2.1.5). Comparativ cu anul precedent populația ocupată a crescut în sectorul *Agricultură, silvicultură și pescuit* și sectorul *Servicii* în zona Centru.

Repartizarea populației ocupate pe **forme de proprietate** arată că sectorul privat a absorbit 71,2% din populația ocupată, și numai 28,8% sectorul public.

Structura populației ocupate după **statutul profesional** relevă că marea majoritate a populației ocupate o constituie salariații **78,2%** sau 659,3 mii persoane (în 2020, a constituit 78,1% sau 651,8 mii persoane). Majoritatea absolută a salariaților (89,4%) din total salariați (659,3 mii) au fost angajați pe o perioadă nedeterminată de timp.

În funcție de sexe, femeile înregistrează ponderi mai mari în rândul salariaților și lucrătorilor familiari neremunerați, iar bărbații în rândul lucrătorilor pe cont propriu. În funcție de medii de reședință, salariații predomină în mediul urban și lucrătorilor pe cont propriu din mediu rural. (Figura 2.2.1.6).

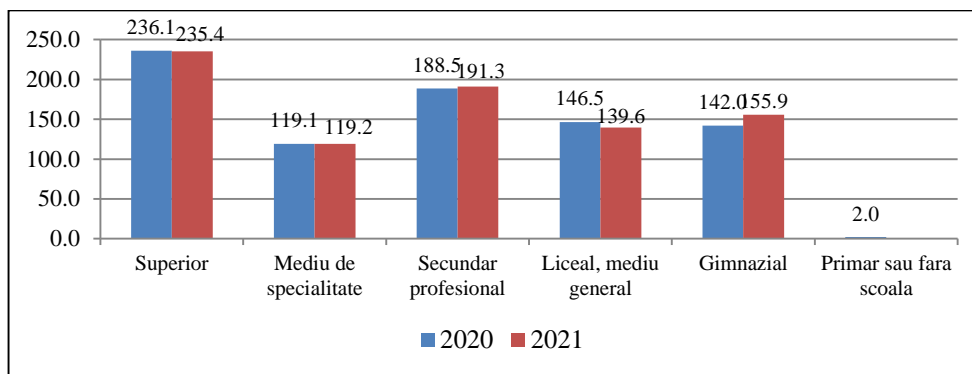
Fig. 2.2.1.6. Distribuția populației ocupate după statutul profesional, pe sexe și medii, 2021,%

Sursa: BNS

Analizând repartizarea populației ocupate după nivelul de studii, se observă că ponderile cele mai mari reveneau persoanelor cu nivel superior de instruire **28%** (dintre care 53% erau femei) și celor cu nivel secundar profesional **23%** (dintre care 31% erau femei). Ponderea persoanelor cu nivel mediu de specialitate a constituit **14%** (dintre care 61% erau femei) iar a celor cu nivel liceal, mediu general și gimnazial a câte **17%** și respectiv **18%**.

Fig. 2.2.1.7. Populația ocupată după nivelul de instruire 2020, 2021 mii persoane

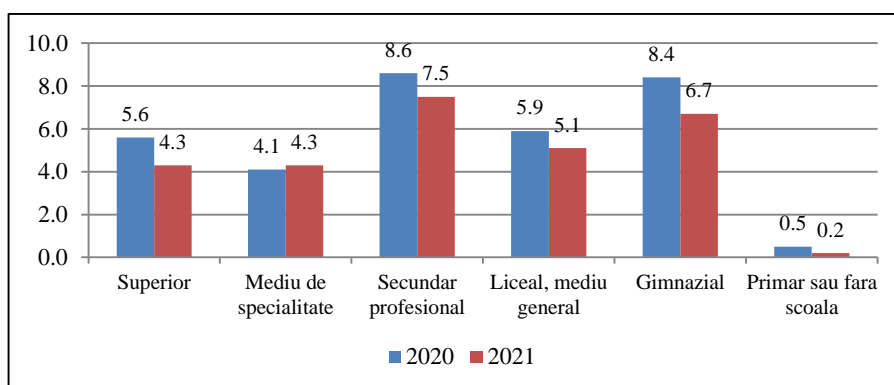

Sursa: BNS

Numărul **șomerilor BIM** în anul 2021 a constituit **28,2 mii** persoane, fiind în descreștere cu 4,9 mii persoane, comparativ cu anul precedent. Din repartizarea șomerilor BIM după studii, se observă că ponderile cele mai înalte o au cei cu studii secundar-profesionale și gimnaziale **26,6%** și respectiv **23,4%**. În totalul șomerilor, absolvenții învățământului superior dețineau o pondere de **15%** fiind în descreștere cu 2 p.p față de anul 2020.

Din distribuția șomerilor pe grupe de vârstă se constată că tinerii (15-24 ani) dețineau o pondere de **16%** din totalul șomerilor. Cea mai mare pondere o deține grupa de vârstă 35-44 ani (**25%**), iar grupele de vârstă 25-34 ani și 45-54 ani au o pondere de **21%**. Repartizarea pe sexe și medii a șomerilor relevă că, în anul 2021, preponderent în numărul total al șomerilor erau bărbații (63%) în aspect rural urban ponderile au fost diferențiate (55% în rural față de 45% în urban).

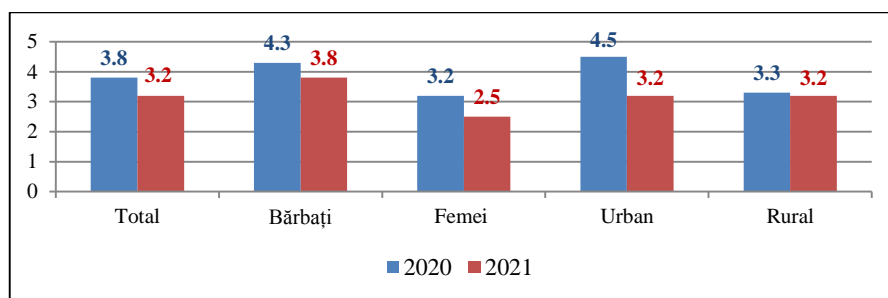
Fig. 2.2.1.8. Distribuția șomerilor BIM după nivelul de instruire 2020, 2021 mii persoane

Sursa: BNS

Rata șomajului (ponderea șomerilor BIM în forța de muncă) la nivel de țară a înregistrat valoarea de **3,2%**, comparativ cu anul 2020 aceasta s-a redus (3,8%). Rata șomajului la bărbați a fost de 3,8%, iar la femei - de 2,5%, în mediul urban – 3,2% și în mediul rural - 3,2%. În funcție de vârstă, cea mai înaltă rată de 9,2% a fost înregistrată la tinerii cu vârsta de 15-24 ani iar în categoria de vârstă 15-29 ani acest indicator a avut valoarea de 5,7%.

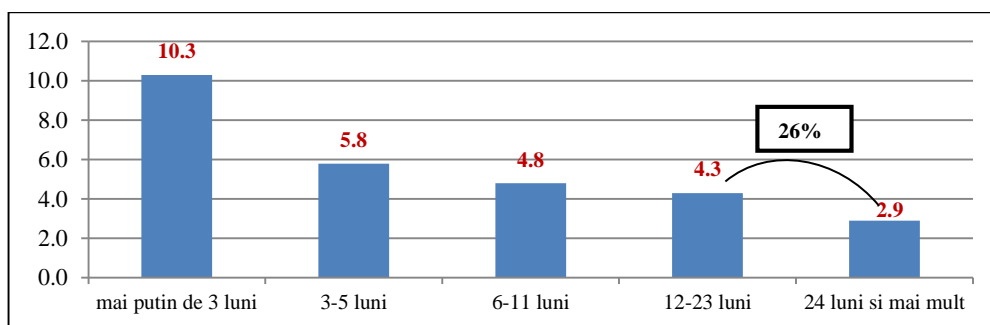
Fig. 2.2.1.9. Rata șomajului pe sexe și medii, anii 2020 și 2021, %

Sursa: BNS

Analiza șomerilor BIM după durată ne oferă informații despre tendințele disponibilității șomerilor de a-și găsi un loc de muncă. Șomerii care s-au aflat în șomaj de lungă durată (12 luni și peste) au reprezentat **26%** din totalul șomerilor, din care bărbații aflați în șomaj de lungă durată reprezentau **65%**. Pe medii de reședință proporțiile au fost destul de distorsionate, în mediul rural a fost de **55%**, iar cel urban **45%**. Ponderea cea mai mare din totalul șomerilor de lungă durată **7,2 mii** persoane a constituit-o șomerii cu vârsta 55-64 ani (29%) și 35-44 ani (26%)

Fig. 2.2.1.10. Distribuția șomerilor după durata șomajului în anul 2021, mii persoane

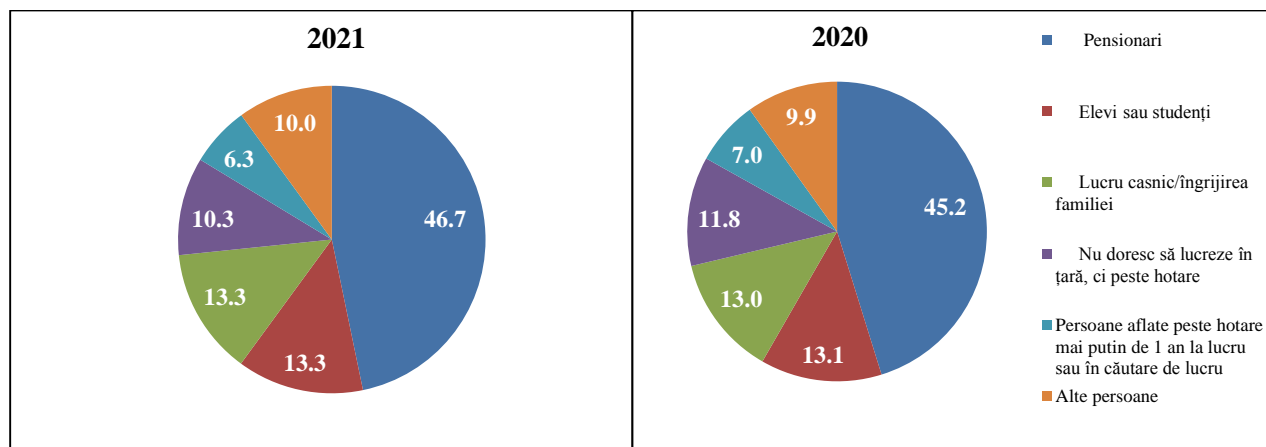

Sursa: BNS

2.2.2. Populația în afara forței de muncă.

Populația în afara forței de muncă de 15 ani și peste, în anul 2021, a constituit **1248,9 mii** persoane sau 58,9% din totalul populației de aceeași categorie de vârstă, fiind în creștere cu 2,7% față de anul 2020 (1283,6 mii și, respectiv, 59,7% din total populație). În funcție de sexe, ponderea femeilor (57,6%) a fost mai înaltă în comparație cu cea a bărbaților (42,4%), iar ponderea persoanelor inactive din mediul rural a fost mai mare ca ponderea din mediul urban (64,8% și, respectiv 35,2%).

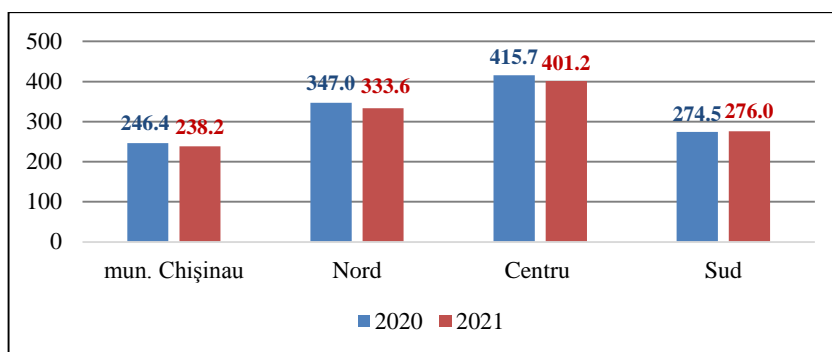
Fig. 2.2.2.1. Populația în afara forței de muncă după categorii, anii 2020 și 2021, %

Sursa: BNS

Repartizarea persoanelor inactive de 15 ani și peste pe categorii de inactivitate arată că cea mai mare pondere, peste 46,7%, revine categoriei de pensionari. Aceștia sunt urmați de grupa elevilor și studenților (13,3%) și grupa persoanelor care îngrijesc de familie (persoanele casnice-13,3%). În rândul altor persoane inactive se mai regăsesc persoanele care nu lucrează și nu caută un loc de muncă în Moldova, or deja au un loc de muncă peste hotare sau care planifică să lucreze peste hotare (10,3% comparativ cu 11,8% în 2020). Un alt grup îl formează persoanele (declarată de gospodării) ca fiind plecate peste hotare la lucru sau în căutare de lucru pentru o perioadă mai mică de un an (7,0% sau 90,4 mii), numărul celor din urmă fiind în descreștere cu 14,6% față de anul 2019 (respectiv, 8,4% sau 105,8 mii). Restul este format din alte categorii de populație în afara forței de muncă (Figura 2.2.2.1). În aspect de regiune populația în afara forței de muncă denotă o descreștere comparativ cu anul precedent, majoritatea fiind concentrată în zona Centru și mun. Chișinău (Figura 2.2.2.2).

Fig. 2.2.2.2. Populația în afara forței de muncă pe regiuni statistice, anii 2020 și 2021, %

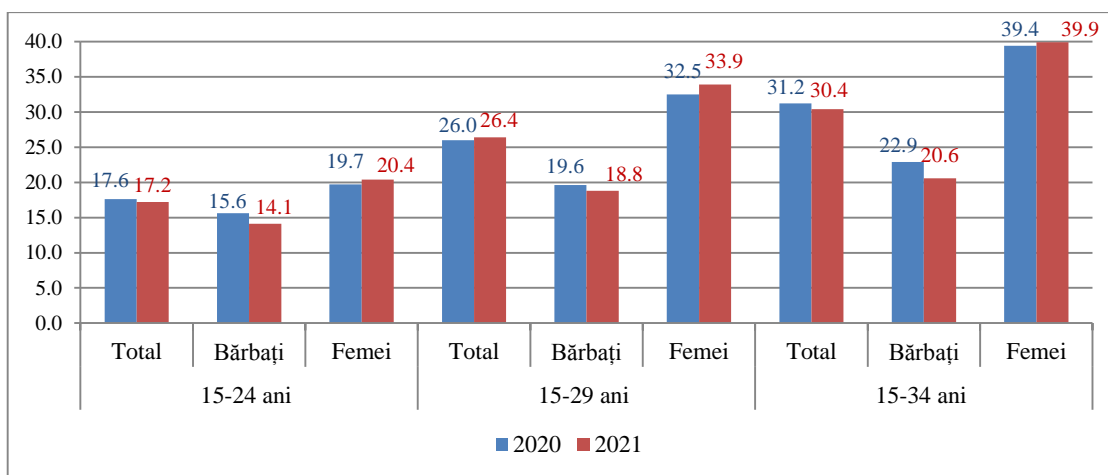

Sursa: BNS

2.2.3. Tinerii NEET.

Un indicator foarte important în analiza pieței muncii este categoria tinerilor NEET (tinerii care nu sunt angajați și nici nu sunt cuprinși în procesul de învățământ sau de instruire). În anul 2021, numărul tinerilor NEET a constituit 116,6 mii persoane din care **17,2%** erau din rândul tinerilor cu vârsta de 15-24 ani, **26,4%** din rândul tinerilor de 15-29 ani și respectiv **30,4%** din rândul celor de 15-34 ani. Comparativ cu anul 2020, acest indicator s-a micșorat pentru vârsta de 15-24 ani, în schimb pentru vârsta de 15-34 ani a crescut neesențial. (Figura 2.2.3.1).

Fig. 2.2.3.1. Ponderea tinerilor NEET pe grupe de vârstă și sexe, anii 2019 și 2020, mii persoane

Sursa: BNS

2.2.4. Ocuparea informală.

În anul 2021, în sectorul informal activau **142,9 mii** persoane, care sunt angajați în sectorul privat, din care 67,9% sunt bărbați și 80,2% sunt din mediul rural. În sectorul informal au lucrat 16,9% din totalul persoanelor ocupate în economie (2020 - 16,7%), iar 22,8% au avut un loc de muncă informal. Din numărul persoanelor ocupate informal salariații au alcătuit 23,8%. În sectorul non-agricol ponderea ocupării informale a constituit 11,3%. Cea mai mare pondere a persoanelor ocupate informal este înregistrată în construcții (65,1% din totalul persoanelor ocupate în construcții). Din totalul salariaților 6,9% aveau un loc de muncă informal, iar cele mai mari ponderi ale acestora se esrtimează pentru activitățile din agricultură (57,9%), construcții (13,2%), comerț (10,3%) și industrie (7,3%).

2.3. Piața forței de muncă conform datelor administrative ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).

2.3.1. Analiza șomajului înregistrat. Dat fiind faptul, că în 2021 parțial au fost ridicate restricțiile ce țin de pandemia Covid-19 și mai mulți agenți economici și-au reluat activitatea, piața muncii s-a revigorat ușor. Astfel, conform bazei de date ANOFM, pe parcursul anului 2021 au fost înregistrați cu statut de șomer **37,1 mii** persoane în căutarea unui loc de muncă, ceea ce a constituit o scădere cu **26%** față de anul 2020.

Din numărul total al șomerilor înregistrați pe parcursul anului 2021 - **66%** nu aveau o calificare profesională, ceea ce constituie cu 2 p.p. mai mult ca în 2020 (64%).

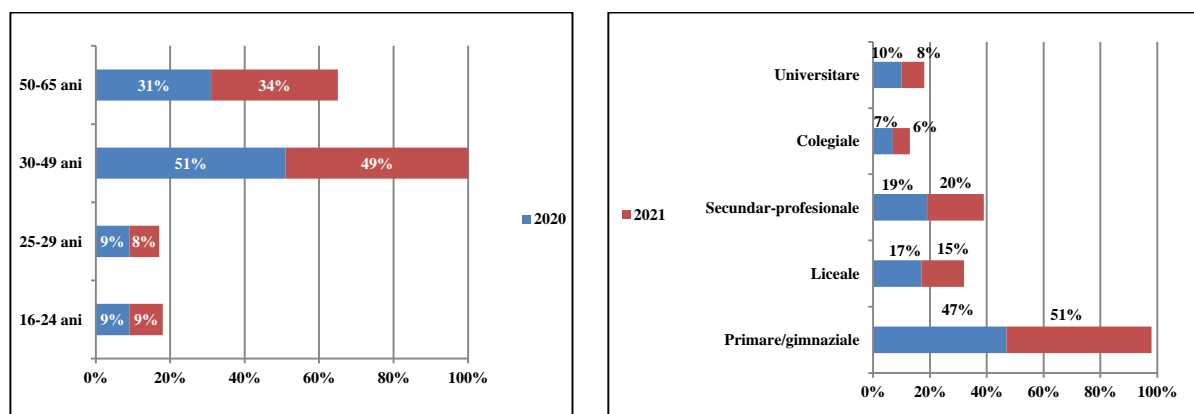
Analizând structura șomerilor înregistrați pe grupe de vârstă, se constată că cei mai mulți șomeri sunt cu vârsta cuprinsă între 30-49 ani (**49%**), urmați de cei cu vârsta 50-65 ani (**34%**) și cei de 16-29 ani (**17%**). Comparativ cu anul 2020, a crescut cu 3 p.p. ponderea șomerilor cu vârsta 50-65 ani, iar a celor cu vârsta de 30-49 ani și 16-29 ani a scăzut cu 2 p.p. și respectiv cu 1 p.p. Pe parcursul ultimilor ani se observă o tendință de scădere a ponderii persoanelor tineri, care se înregistrează la subdiviziunile teritoriale în căutarea unui loc de muncă și o creștere a celor mai în vârstă (50-65 ani). Aceasta se datorează faptului că persoanele tinere își găsesc mai ușor un loc de muncă, având mai multe abilități și posibilități de căutare a unui loc de muncă și nu necesită suport din partea subdiviziunilor teritoriale de ocupare a forței de muncă (Figura 2.3.1.1). O altă cauză este creșterea continuă a fluxului migrației în scop de muncă, preponderent persoane tinere, care își doresc mai multe oportunități de angajare și locuri de muncă de calitate. Motivele plecării sunt similare celor din alte țări, existând un solid profil net al emigrării (lipsa oportunităților de angajare în țară, salarii foarte mici, etc).

În perioada 03.11.2020-30.06.2021, subdiviziunile teritoriale Căușeni și Cantemir au participat la pilotarea procedurii de identificare a tinerilor NEET în cadrul acordului de colaborare cu ILO și CNTM (Consiliul Național al Tineretului din Moldova). Procedura de identificare a tinerilor NEET și standardele de calitate pentru acreditarea prestatorilor serviciilor de identificare a tinerilor reglementează punerea în aplicare a prevederilor art.29² din Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, care în urmează a fi aprobată de Guvern. Scopul procesului de identificare a tinerilor NEET este prestarea serviciilor prietenoase tinerilor prin oferirea informațiilor cu privire la serviciile de care pot beneficia, direcționarea acestora către serviciile sociale sau de ocupare în vederea creșterii șanselor de încadrare durabilă în câmpul muncii.

Tinerii inactivi care s-au înregistrat la STOFM Căușeni și Cantemir și au fost profilați ca fiind motivați și pregătiți să între pe piața muncii, și care totodată dețineau competențe și abilități practice, au fost invitați să participe la un diverse activități, inclusiv târguri ale locurilor de muncă, organizate de CNTM în parteneriat cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Astfel, în perioada pilotării, din cei cca 700 de tineri identificați (360 tineri în Căușeni și 325 tineri în Cantemir) s-au înregistrat la STOFM Căușeni și Cantemir 438 tineri.

Fig. 2.3.1.1. Șomeri înregistrați după vârstă și studii, %

Sursa: Baza de date ANOFM

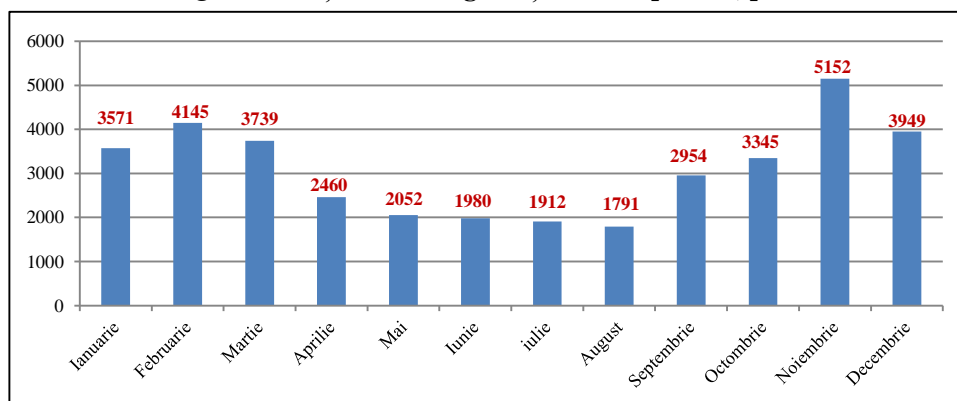
Analizând structura șomerilor după studii se observă o preponderență a persoanelor cu studii primare/gimnaziale - **51%** din total șomeri înregistrați. În dinamică continuă o consecvență a celor ce se adresează la serviciile STOFM și anume creșterea ponderii persoanelor cu studii primare/gimnaziale, în 2021 cu 4 p.p. ca în 2020 și o scădere a celor cu studii universitare (cu 2 p.p) (Figura 2.3.1.1).

Din numărul total al șomerilor înregistrați, **66%** au provenit din muncă, iar **34%** erau pentru prima dată în căutarea unui loc de muncă. Comparativ cu anul precedent, nu sunt schimbări semnificative. Din cei proveniți din muncă, o pondere de **74%** erau muncitori și **26%** - slujbași. Aceste valori au suferit schimbări comparativ cu anul precedent, diminuându-se ponderea slujbașilor cu 4 p.p., vis-a-vis de ponderea muncitorilor, care s-a majorat cu 4 p.p. respectiv.

În distribuția pe sexe, se constată că ponderea femeilor (**49%**) s-a situat în perioada analizată sub cea înregistrată în rândul bărbaților (**51%**), comparativ cu anul precedent în aspect de gen, situația a rămas aceeași.

Evoluția lunară a șomajului înregistrat în anul 2021 evidențiază o scădere lentă a acestuia în lunile aprilie-august, când șomerii se mai angajează la lucrări sezoniere, după care începând cu septembrie revin în căutarea unui loc de muncă la subdiviziunile teritoriale de ocupare a forței de muncă (Figura 2.3.1.2).

Fig. 2.3.1.2. Șomeri înregistrați în 2021 pe luni, pers.

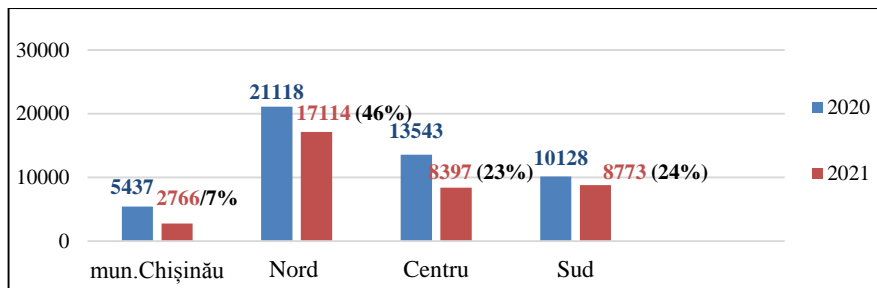

Sursa: Baza de date ANOFM

După medii de reședință ponderea persoanelor din mediul rural (66%) a fost superioară celei din mediul urban (34%). Comparativ cu anul 2020 ponderea șomerilor din mediul rural arată o tendință de creștere cu 5 p.p și respectiv ponderea celor din mediu urban a scăzut cu 5 p.p. Situația șomajului înregistrat diferă de la un raion la altul, evoluțiile nefavorabile ale acestuia fiind determinate, în principal, de dezvoltarea economică inegală la nivel teritorial.

După regiuni statistice (Figura 2.3.1.3), cei mai mulți șomeri s-au înregistrat în regiunea Nord (46%), iar cei mai puțini în mun. Chișinău (7%). Comparativ cu anul 2020, în regiunea Centru și mun. Chișinău, unde este concentrat cel mai mare număr de angajatori (cca 70% - conform studiului Prognoza pieței muncii pentru anul 2022) și respectiv oferă mai multe oportunități de angajare, numărul șomerilor înregistrați a scăzut cu câte 4 p.p. În regiunile Nord și Sud, unde sunt mai puține oportunități de angajare în câmpul muncii a crescut cu câte 4 p.p. ponderea șomerilor înregistrați.

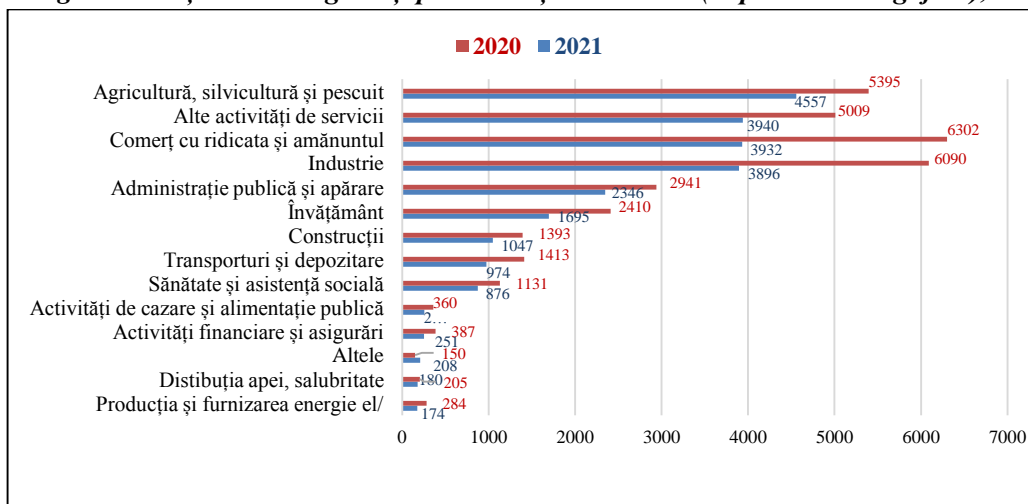
Fig. 2.3.1.3. Șomeri înregistrați pe regiuni statistice, persoane

Sursa: Baza de date ANOFM

În distribuția șomerilor proveniți din muncă (24332 persoane) pe activități economice (după ultima angajare), se atestă ca cei mai mulți au activat în *Agricultură, silvicultură și pescuit* (19%), urmați de cei proveniți din *Comerț cu ridicata și amănuntul* (16%), *din Industrie* (16%), și *Alte activități de servicii* (16%), *Administrație publică și apărare* (10%) și *Învățământ* (7%) (Figura 2.3.1.4). Comparativ cu anul 2020, ponderile persoanelor provenite din muncă (24332) din diverse activități economice a scăzut corespunzător în *Industrie* (cu 2 p.p.) și *Comerț cu ridicata și amănuntul* (cu 3 p.p.) și a crescut a celor provenite din *Agricultură, silvicultură și pescuit* (cu 3 p.p.). Acest lucru se explică prin faptul că conform bazei de date ANOFM în *Industrie* (21%) și *Comerț cu ridicata și amănuntul* (15%) sunt mai multe locuri vacante, comparativ cu *Agricultura* (9%) și corespunzător și salariile sunt mai mari în aceste activități: în *Industrie* (8333,6 lei), *Comerț cu ridicata și amănuntul* (cu 8163,5 lei), iar în *Agricultură* salariul mediu fiind de 5790,9 lei. (conform datelor BNS).

Fig. 2.3.1.4. Șomeri înregistrați pe activități economice (după ultima angajare), %

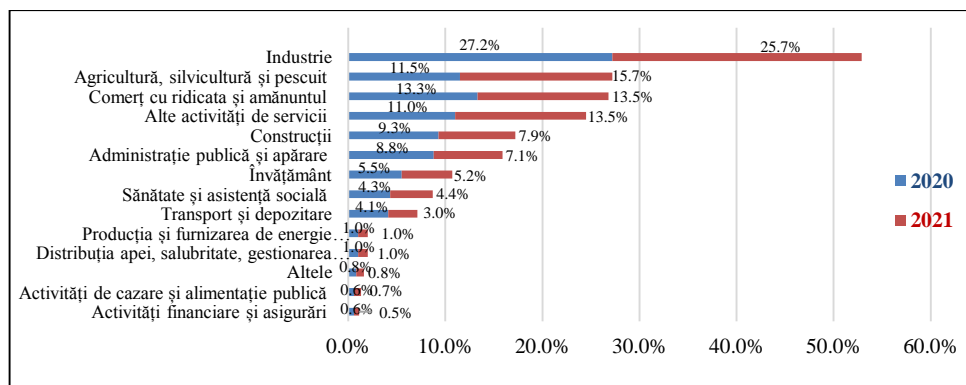

Sursa: Baza de date ANOFM

Analizând numărul șomerilor din baza de date după durata aflării în șomaj se atestă că majoritatea lor (60%) stau în evidență până în 6 luni. Numai 2% din numărul total de șomeri stau în șomaj de lungă durată mai mult de 24 luni. Conform vârstei, în șomaj de lungă durată sunt cu precădere persoanele cu vârsta de 50-65 ani (52%), care se încadrează mai greu în câmpul muncii, iar cel mai puțin stau în evidență cei cu vârsta cuprinsă între 16-24 ani (3%).

2.3.2. Șomeri plasați în câmpul muncii. Din numărul total de șomeri înregistrați, au fost plasați în câmpul muncii **8,7 mii** șomeri, ceea ce constituie **24%** din numărul total de șomeri înregistrați. Comparativ cu anul precedent, a scăzut numărul șomerilor plasați în câmpul muncii cu 4%, iar ca pondere din totalul șomerilor înregistrați a crescut cu 6 p.p, ceea ce denotă o ameliorare a sectorului economic în contextul pandemiei. Totuși plasarea în câmpul muncii pe an ce trece devine mai dificila, având în vedere că se înregistrează la ANOFM tot mai multe persoanele fără o calificare profesională (66%) și cu studii primare/gimnaziale (51%). Acesta este un segment preponderent în numărul total de șomeri înregistrați cu probleme de integrare profesională și care necesită măsuri permanente pentru a face mai ușoară integrarea lor în câmpul muncii. O altă categorie sunt persoane care se adresează la STOFM pentru a beneficia de careva înlesniri și sunt foarte greu de angajat în câmpul muncii. O altă cauză servește și infrastructura slab dezvoltată în mediu rural și lipsa sau insuficiența transportului pentru creșterea mobilității în scop de muncă.

Fig. 2.3.2.1. Șomeri plasați în câmpul muncii pe activități economice (2020-2021), %

Sursa: Baza de date ANOFM

În dezagregarea pe activități economice (Figura 2.3.2.1) se observă că cei mai mulți șomeri s-au angajat în **Industrie (25,7%)**, urmați de **Agricultură, silvicultură și pescuit (15,7%)**, **Comerț cu ridicata și amănuntul (13,5%)**, etc. Totodată, în dinamică se observă o scădere a angajărilor în **Industrie** și o creștere în **Agricultură, silvicultură și pescuit** cu 4 p.p., angajările în **Comerțul cu ridicata și amănuntul** rămânând la același nivel.

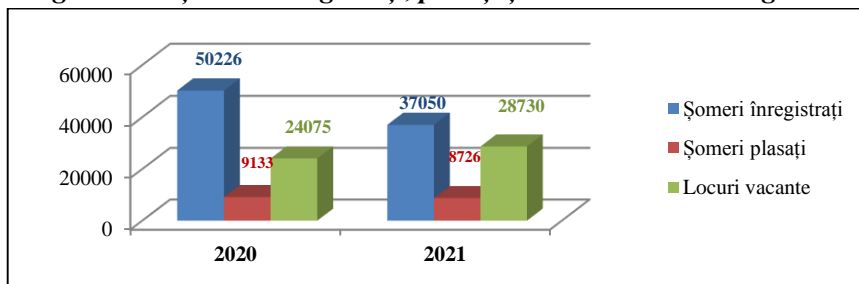
Persoanele provenite din muncă au fost plasate în câmpul muncii cu o pondere de **76%** (6663 persoane) din numărul total de șomeri plasați în câmpul muncii (8720 persoane). Șomerii pentru prima dată în căutarea unui loc de muncă au fost plasați în proporție numai de **24%**, deoarece mulți angajatori refuză să angajeze personal necalificat și fără experiență de muncă. Analizând structura șomerilor plasați în câmpul muncii după studii se atestă, că în 2021 s-au angajat mai ușor persoanele cu studii primare/gimnaziale (44%), urmați de cei cu studii secundar-profesionale (22%), cu studii liceale (17%), superioare (10%) și medii speciale (7%).

Conform vârstei, cel mai ușor în 2021 s-au angajat persoanele cu vârsta cuprinsă între 30-49 ani (51%), urmați de cei cu vârsta de 50-65 ani (30%), 25-29 ani cu 10% și 16-24 ani cu 9%. Comparativ cu anul precedent, a crescut ponderea celor cu vârsta de 50-65 ani cu 2 p.p. și a celor cu vârsta 25-29 ani cu 1 p.p. Ponderea celor cu vârsta de 30-49 ani a scăzut cu 2 p.p.

După medii de reședință, persoanele din mediul rural s-au angajat cu o pondere de **61%**, iar cele din mediul urban cu **39%**, în dinamică nu sunt schimbări semnificative.

2.3.3. Locuri vacante. În anul 2021 în baza de date a ANOFM au fost înregistrate **28,7** mii locuri vacante de la cca **3,6 mii** de angajatori. Comparativ cu anul precedent, s-a majorat numărul de locuri vacante cu **19%**.

Fig. 2.3.3.1. Șomeri înregistrați, plasați și locuri vacante înregistrate

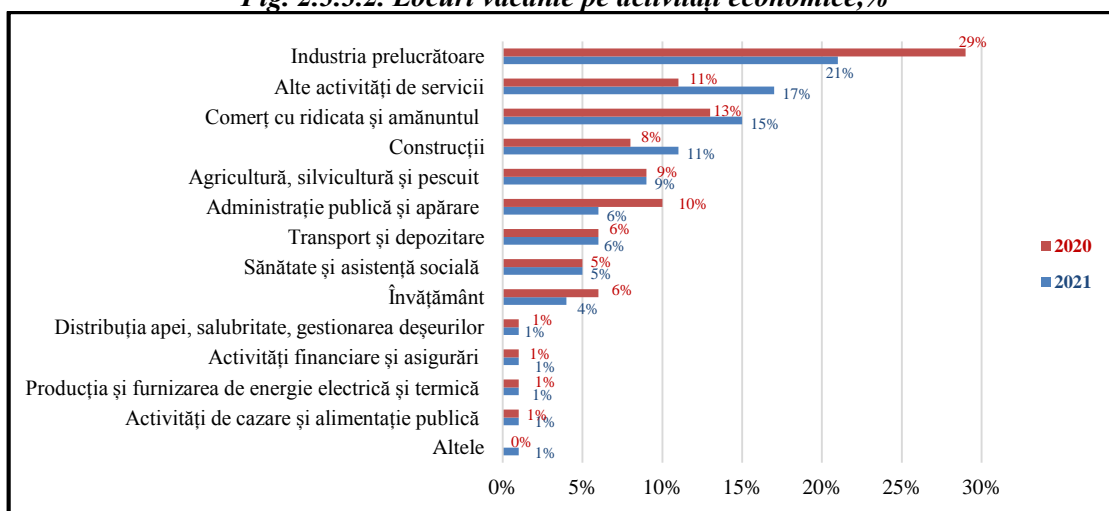

Sursa: Baza de date ANOFM

Din Figura 2.3.3.1 se observă în dinamică o scădere a numărului de șomeri înregistrați și o creștere a locurilor de muncă vacante, determinată de ameliorarea economiei în urma relansării unor măsuri impuse de pandemia Covid-19.

În distribuția locurilor vacante pe activități economice se observă că cele mai multe locuri sunt din *Industria prelucrătoare* (21%), urmate de *Comerț cu ridicata și amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și motocicletelor* (15%), *Agricultură, silvicultură și pescuit* (9%), etc (Figura 2.3.3.2).

Fig. 2.3.3.2. Locuri vacante pe activități economice,%

Sursa: Baza de date ANOFM

Comparativ cu anul precedent, se observă o creștere semnificativă a numărului de locuri de muncă vacante în *Alte activități de servicii* cu 6 p.p., *Comerț cu ridicata și amănuntul* cu 2 p.p., dar și o scădere cu 8 p.p. a locurilor în *Industria prelucrătoare*, *Administrație publică și apărare* cu 4 p.p. și *Învățământ* cu 2 p.p. În alte activități economice n-au suferit modificări semnificative, păstrându-se practic aceleași tendințe.

Conform **ocupațiilor** (Tabelul 1) ponderea cea mai mare din numărul total de locuri de muncă vacante o ocupă *Muncitorii necalificați* (**25,0%**) urmați de *Muncitorii calificați și asimilați* (**23,3%**). Analizând locurile de muncă vacante înregistrate vizavi de șomerii înregistrați pe ocupații se observă discrepanțe semnificative, pe alocuri chiar duble a locurilor de muncă vacante față de șomeri, ceea ce semnaleză o lipsă acută a forței de muncă, în special calificată. La *Muncitori calificați*, cererea forței de muncă depășește oferta cu 16 p.p., indicând un deficit mare de muncitori calificați pe piața forței de muncă. O apropiere și chiar o depășire cu cca 6 p.p. se atestă numai la *Muncitori necalificați*, care depășesc cererea cu 6 p.p. În concluzie, se atestă o discrepanță majoră în ceea ce privește competențele forței de muncă de pe piață și cele solicitate de angajatori.

Tab. 1. Locuri vacante înregistrate și șomeri înregistrați, inclusiv trecători, conform ocupațiilor clasificate după grupa majoră, pondere

Anul	2020 Locuri vacante	2020 Șomeri	2021 Locuri vacante	2021 Șomeri
Total, din care conform grupei majore (%):	24075	66855	28730	62575
1 Legislatori, funcționari și manageri	2,6	1,6	2,1	1,2
2 Specialiști în diverse domenii de activitate	9,2	6,8	7,8	5,8
3 Tehnicienii și alți specialiști cu nivel mediu de calificare	10,8	3,7	7,9	3,3
4 Funcționari administrativi	3,3	1,8	5,2	1,6
5 Lucrători în domeniul serviciilor și comerț	11,3	8,5	12,8	8,1
6 Lucrători calificați în agricultură, silvicultură, acvacultură, pescuit și vânătoare	2,5	0,7	1,3	0,8
7 Muncitori calificați și asimilați	22,6	7,4	23,3	7,3
8 Operatori la mașini, asamblori de mașini	13,5	7,3	14,6	6,7
9 Muncitori necalificați	24,3	27,9	25,0	30,5
Persoane fără experiență de muncă	x	34,3	x	34,7

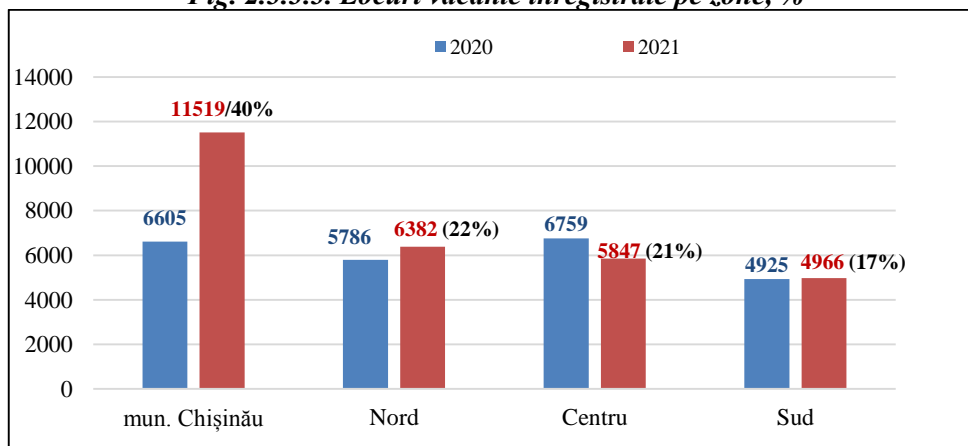
Sursa: Baza de date ANOFM

Comparativ cu anul precedent, conform ocupațiilor, se atestă o creștere a ponderii numărului de locuri vacante înregistrate la *Muncitori calificați*, *Operatori la mașini, asamblori de mașini*, *Lucrători în domeniul serviciilor și comerț* și *Funcționari administrativi*, ceea ce semnaleză o sporire a solicitării acestor ocupații pe piața muncii.

Principalele ocupații/meserii în care s-a înregistrat un număr semnificativ de locuri de muncă vacante în anul 2021, dar și au fost declarate de angajatori în mod repetat pe parcursul anului au fost: cusător, conducător auto, vânzător, medic și asistent medical, bucătar, electrogazosudor, contabil, manager, precum și muncitor necalificat, hamal. Aceleași ocupații/meserii se regăsesc și în 2021.

Cererea (locuri vacante) și oferta forței de muncă (șomerii) dezagregate pe raioane și pe ocupații denotă o discrepanță atât din punct de vedere a regiunilor statistice, cât și în ceea ce privește competențele forței de muncă și cele solicitate de angajatori. O discrepanță semnificativă se atestă în mun. Chișinău și Bălți și raioanele Cahul, Hâncești și Orhei unde cererea de forță de muncă depășește cu mult oferta, existând o capacitate mai mare de absorbție a forței de muncă disponibilă, acestea confruntându-se cu un deficit accentuat de forță de muncă. Iar în UTAG și raioanele Edineț, Ocnița, Dondușeni, Sorooca, Râșcani, Șoldănești, Glodeni, Cantemir și Drochia numărul redus de locuri de muncă vacante, conduc la bariere în absorbția pe piața muncii a numărului mare de șomeri înregistrați și astfel oferta forței de muncă devenind în exces față de cerere. Totuși, un echilibru între cerere și ofertă se atestă în mai multe raioane: Criuleni, Ialoveni, Anenii Noi, Ștefan-Vodă, Leova, Basarabeasca, Fălești și Călărași etc. După zone, cele mai multe locuri de muncă vacante au fost înregistrate în mun. Chișinău, (35%), urmat de zona Nord (24%), Centru cu 22% și zona Sud cu 19% (Figura 2.3.3.3).

Fig. 2.3.3.3. Locuri vacante înregistrate pe zone, %

Sursa: Baza de date ANOFM

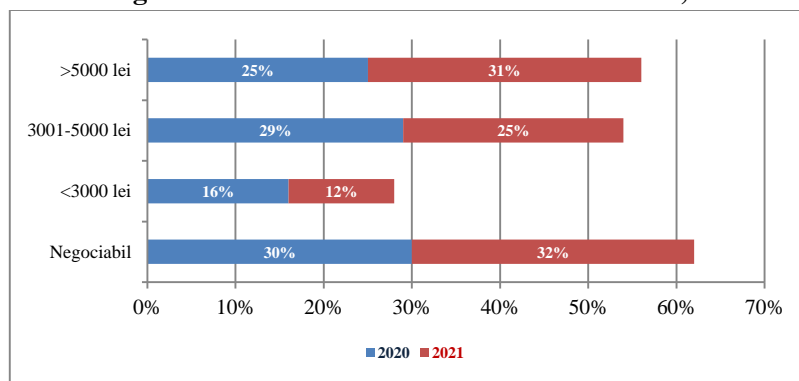
Comparativ cu anul precedent, în 2021 s-au păstrat aceleași tendințe (Figura 2.3.3.3). Având în vedere că **29%** din numărul total de locuri de muncă vacante sunt pentru slujbași și **71%** pentru muncitori, respectiv și distribuția locurilor după studii reflectă acest lucru. Astfel, cele mai multe locuri de muncă înregistrate solicită studii primare/gimnaziale (**37%**), urmate de cele care solicită studii liceale/medii generale (**28%**), secundar-profesionale (**20%**), superioare (**9%**) și medii speciale (**6%**). Comparativ cu anul precedent, a crescut solicitarea locurilor de muncă vacante cu studii secundar-profesionale, adică a muncitorilor calificați de la **16%** la **20%**.

Cele mai multe locuri vacante au fost înregistrate în luna februarie (4961) și septembrie (3657), iar cele mai puține în lunile ianuarie și decembrie, motivul fiind

Pe **medii de reședință**, ponderea locurilor vacante rămâne în continuare concentrată în mediul urban (**87%**), care a crescut față de anul precedent cu **3 p.p.**, diminuându-se la rândul lor cele din sectorul rural (Figura 2.3.3.3).

2.3.4. Salarii. În clasificarea locurilor de muncă vacante după **salarii** se atestă modificări semnificative în comparație cu anul precedent. Astfel, a crescut cu 6 p.p. numărul locurilor vacante cu salarii mai mari de 5000 lei și cu 2 p.p. a celor cu salarii negociabil (Figura 2.3.4.1). Un fapt îmbucurător este, că a scăzut cu 8 p.p. numărul locurilor vacante cu salarii mai mici de 5000 lei.

Fig. 2.3.4.1. Locuri vacante conform salariilor,%

Sursa: Baza de date ANOFM

Capitolul III. Politicile pieței muncii

3.1. Măsuri active ale pieței muncii

Agencia Națională prin intermediul subdiviziunilor teritoriale implementează următoarele măsuri active de ocupare a forței de muncă:

Formarea profesională. Formarea profesională a șomerilor se realizează prin:

Cursuri de calificare, recalificare, perfecționare și specializare. Pentru anul 2021, în rezultatul desfășurării procedurilor de achiziții publice la nivel național au fost contractate 11 instituții de învățământ, care au propus ca ofertă pentru instruire 23 profesii/meserii/programe de formare profesională pe specialități.

Pe parcursul anului 2021, au absolvit cursuri de formare profesională **886** șomeri, sau mai mult cu 28 p.p. ca în 2020. Din numărul total de absolvenți - 73% au constituit femeile (cu 8 p.p. mai mult ca în 2020), 52% erau din sectorul rural (cu 6 p.p. mai puțin ca în 2020). Numărul tinerilor care au absolvit cursuri de formare profesională în 2021 (50%) cu vârsta cuprinsă între 16-29 ani la fel a scăzut cu 14 p.p. comparativ cu anul 2020 (64%). Cei mai mulți absolvenți de cursuri de formare profesională sunt în STOFM Chișinău (226), Anenii Noi (57), Bălți, Florești (câte 48), Criuleni, Căușeni (câte 42), Ialoveni, Strășeni (câte 33), Drochia (26), Dubăsari (24), Hâncești (21), etc.

În distribuția absolvenților după vârstă, o pondere de 50% erau tineri cu vârsta cuprinsă între 16-29 ani, cu 14 p.p. mai puțin ca în 2020. Cele mai solicitate profesii pentru instruire au fost: bucătar,

frizer, contabil, cofetar, manichiuristă, operator la calculatoare electronice, lăcătuș-instalator tehnică sanitară, vânzător și mecanic-auto.

Ca rezultat al absolvirii cursurilor de formare profesională, au fost plasați în câmpul muncii **60%** cu suportul subdiviziunilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă.

Pentru **instruirea la locul de muncă în cadrul unității** la nivel național, pentru anul 2021 au fost contractate 10 instituții de învățământ, furnizori de servicii de formare profesională care au propus ca ofertă pentru instruire 11 meserii/profesii. În perioada de referință au absolvit instruirea la locul de muncă 128 de șomeri. Cei mai mulți absolvenți ai instruirii la locul de muncă în cadrul unității au fost în STOFM Chișinău (28), Florești (20), Cahul (14), Bălți (13), Edineț, Ungheni (câte 12), etc.

Stagii profesionale. Stagiul profesional se organizează pentru șomerii fără vechime în muncă în profesia deținută, direcționați de către STOFM, cu o durată de până la 4 luni, în scopul dobândirii abilităților practice, în baza contractului între angajator, șomer și Agenția Națională. În perioada de referință, 263 șomeri au fost antrenați în stagiul profesional pe o perioadă de până la 4 luni, iar 132 angajatori au beneficiat de subvenții (art. 34 din Legea 105/2018). Cei mai mulți șomeri antrenați la stagiul profesional au fost direcționați de către STOFM Chișinău (50), Anenii Noi (16), Ștefan Vodă, Bălți, Cahul, Edineț, Ștefan Vodă (câte 15), Cantemir (14), Călărași (12), Ialoveni (11), Rezina, Soroca, Strășeni (câte 10), etc.

Subvenționarea locurilor de muncă, conform art. 36 din Legea 105 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, se organizează pentru șomerii care necesită suport suplimentar pe piața muncii, în scopul facilitării integrării acestora pe piața muncii. În perioada de referință 189 angajatori au beneficiat de subvenționare, majoritatea fiind din sectorul IMM. În rezultatul subvenționării au fost angajați 385 șomeri, din care 44% au constituit femeile. Din numărul total al șomerilor angajați: 318 (83%) sunt persoane cu vârstă de 50 de ani și peste, – 56 persoane (14%) cu dizabilități, – 7 tineri (2%) cu vârsta cuprinsă între 16-24 de ani: din familii defavorizate, orfani, rămași fără îngrijirea părinților, aflați sub tutelă sau curatelă, – 3 persoane (1%) eliberate din locurile de detenție și – 1 persoană victimă (0,3%) a violenței în familie.

Evaluarea distribuției celor 385 șomeri plasați în câmpul muncii după nivelul de studii deținut de aceștia denotă că 55% din cei angajați nu dețin o profesie/meserie/calificare. Cei mai mulți șomeri sunt din mun. Bălți (49), Chișinău (48), Drochia (28), Cantemir (22), Cahul (19), Anenii Noi (19), Strășeni (16), Nisporeni (15), UTA Găgăuzia (13), etc.

Suport pentru crearea/adaptarea locului de muncă. Conform Legii 105/2018, angajatorii și șomerii care creează sau adaptează locuri de muncă pot beneficia de suport din partea STOFM, care constă în:

1. Subvenții acordate pentru crearea sau adaptarea locului de muncă pentru persoanele cu dizabilități. Pe parcursul anului la STOFM au fost înregistrate 11 cereri depuse de angajatori pentru subvenționarea creării/adaptării locurilor de muncă, din care 10 cereri au fost pentru crearea locurilor de muncă. Au fost emise 4 decizii cu privire la acordarea subvenției pentru crearea locurilor de muncă pentru persoana cu dizabilități. În rezultat au fost angajate prin măsura dată 4 persoane cu dizabilități. Toate companiile beneficiare de subvenții aparțin sectorului IMM și își desfășurau activitatea în următoarele domenii: industria prelucrătoare, construcții și comerțul cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor.

Persoanele au fost angajate la locurile de muncă create în calitate de brutar, puitor-ambalator, marcator și încărcător-descărcător. Acestea erau încadrate în următoarele grade de dizabilitate: 2 persoane (50%) – dizabilitate severă (gr. I), 1 persoană (25%) – dizabilitate accentuată (gr. II), 1 persoană (25%) – dizabilitate medie (gr. III). Locurile de muncă au fost subvenționate de către STOFM Chișinău și Cantemir (ambele câte 2).

2. Consultanța, asistența și sprijinirea inițierii unei afaceri (art. 39). Pe parcursul anului 2021 au fost depuse 6 cereri de solicitare a subvențiilor pentru inițierea unei afaceri, dintre care 6 contracte au

fost semnate, iar 6 șomeri și-au creat activitate de antreprenoriat în rezultatul acordării subvențiilor (art. 39 din Legea 105/2018).

3. Susținerea proiectelor de inițiative locale (art.40) se va implementa începând cu 2021. Conform art. 40, pentru acordarea subvențiilor pentru susținerea proiectelor de inițiative locale au fost semnate 12 contracte, 12 decizii de acordare a subvențiilor.

4. Stimularea mobilității forței de muncă. În vederea sporirii mobilității forței de muncă și angajării în câmpul muncii a șomerilor la un loc de muncă într-o altă localitate selectată de STOFM și acordării indemnizației de încadrare, conform art.41 din Legea nr. 105/2018 au fost plasați în câmpul muncii 112 șomeri. STOFM care au angajat șomeri sunt: Cimișlia (10), Călărași și Drochia (câte 8), Anenii Noi și Dubăsari (câte 7), Nisporeni (6), Cantemir (5), Cahul (3), etc.

3.2. Măsuri pasive ale pieței muncii. În perioada de referință, s-a stabilit ajutorul de șomaj pentru 6592 persoane, din care 54% sunt femei, 53% din sectorul rural.

Capitolul IV. Concluzii.

Conform bazei de date ANOFM, pe parcursul anului 2021:

au fost înregistrați cu statut de șomer **37,1 mii** persoane în căutarea unui loc de muncă, ceea ce a constituit o scădere cu 26% față de anul 2020, din care:

persoanele **fără o calificare** profesională au constituit **64%**, cu 2 p.p. mai puțin ca în 2020;

pe grupe de vârstă, a crescut cu 2 p.p. comparativ cu 2020 șomerii cu vârsta cuprinsă între 30-49 ani (**51%**) și a scăzut cu 3 p.p. a celor cu vârsta de 50-65 ani (**31%**). La celelalte grupe de vârstă nu sunt schimbări semnificative;

conform studiilor – preponderent sunt persoanele cu studii **primare/gimnaziale** - **47%** din total șomeri înregistrați, cu 4 p.p. în scădere față de 2020;

după medii de reședință, ponderea persoanelor din mediul **rural** este predominant și a crescut cu 5 p.p. față de 2020 (**66%**).

Din total șomeri înregistrați au fost **plasați** în câmpul muncii **8,7 mii** șomeri sau cu 4% mai puțin ca în 2020, iar ca pondere din total șomeri înregistrați mai mare cu 6 p.p. Conform vârstei, cel mai ușor s-au angajat persoanele cu vârsta cuprinsă între 30-49 ani (51%), urmați de cei cu vârsta de 50-65 ani (30%).

Au fost înregistrate **28,7** mii locuri vacante sau cu 19% mai multe comparativ cu anul precedent, din care:

conform **studiilor**, cele mai multe locuri de muncă înregistrate solicită studii primare/gimnaziale/liceale (**65%**);

pe **medii de reședință**, ponderea locurilor vacante rămâne în continuare concentrată în mediul urban(**87%**) și cu o creștere de 3% față de 2020. Între cererea și oferta înregistrate pe raioane și pe ocupații există o discrepanță atât din punct de vedere a zonelor geografice, cât și în ceea ce privește competențele forței de muncă și cele solicitate de angajatori. Astfel, o discrepanță semnificativă se atestă în mun. Chișinău și Bălți și raioanele Cahul, Hâncești și Orhei unde cererea de forță de muncă depășește cu mult oferta, existând o capacitate mai mare de absorbție a forței de muncă disponibilă, acestea confruntându-se cu un deficit accentuat de forță de muncă. Iar în UTAG și raioanele Edineț, Ocnița, Dondușeni, Soroca, Râșcani, Șoldănești, Glodeni, Cantemir și Drochia numărul redus de locuri de muncă vacante, conduc la bariere în absorbția pe piața muncii a numărului mare de șomeri înregistrați și astfel oferta forței de muncă devenind în exces față de cerere. Totuși, un echilibru între cerere și ofertă se atestă în mai multe raioane: Criuleni, Ialoveni, Anenii Noi, Ștefan-Vodă, Leova, Basarabeasca, Fălești și Călărași etc.